

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. balandžio 28 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Antano Simiškio (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas) ir Donato Serno,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjo G. K. kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 23 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjo G. K. prašymą atnaujinti procesą civilinėje byloje [Nr. e2-27398-996/2017](#) pagal ieškovo G. K. ieškinį atsakovėms Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai ir Lietuvos valstybei, atstovaujamai Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, dėl įsakymų drausminių nuobaudų panaikinimo, grąžinimo į darbą, vidutinio darbo užmokesčio už priverstinės pravaikštos laiką, neturtinės žalos atlyginimo priteisimo, trečiasis asmuo Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- Kasacinėje byloje sprendžiama dėl teisės normų, reglamentuojančių proceso atnaujinimą dėl naujai paaikšėjusių esminių aplinkybių ir prašymo atnaujinti procesą nagrinėjimo tvarką, aiškinimo ir taikymo.
- Pareiškėjas G. K., remdamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 366 straipsnio 1 dalies 2 ir 5 punktais, prašė:
 - atnaujinti procesą tos civilinės bylos [Nr. e2-27398-996/2017](#) dalies, kuria buvo atmesti ieškovo reikalavimai;
 - priimti naują sprendimą – tenkinti ieškinio reikalavimus:
 - panaikinti Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2017 m. birželio 12 d. įsakymą Nr. P-92 „Dėl drausminės nuobaudos skyrimo G. K. ir jo atleidimo iš Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro generalinio direktoriaus pareigų“ (toliau – ir Įsakymas P-92) ir juo ieškovui paskirtą drausminę nuobaudą – atleidimą;
 - grąžinti ieškovą į Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro (toliau – ir LNOBT) generalinio direktoriaus pareigas;
 - priteisti ieškovo naudai vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką nuo jo atleidimo iš darbo dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo dienos;
 - priteisti ieškovo naudai iš atsakovės Lietuvos Respublikos, atstovaujamos Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, neturtinės žalos, kurios dydis yra 1 Eur, atlyginimą;
 - priteisti pareiškėjo naudai iš atsakovės Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
- Pareiškėjas nurodė, kad civilinėje byloje, kurioje prašoma atnaujinti procesą, jis, kaip ieškovas, buvo pareiškęs reikalavimus: panaikinti Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2017 m. kovo 9 d. įsakymą Nr. P-55 „Dėl drausminės nuobaudos skyrimo Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro generaliniam direktoriui G. K.“ (toliau – Įsakymas P-55) ir juo jam paskirtą drausminę nuobaudą – pastabą panaikinti Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2017 m. birželio 12 d. įsakymą Nr. P-92 „Dėl drausminės nuobaudos skyrimo G. K. ir jo atleidimo iš Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro generalinio direktoriaus pareigų“ ir juo jam paskirtą drausminę nuobaudą – atleidimą iš pareigų, grąžinti jį į LNOBT generalinio direktoriaus pareigas; priteisti jam iš Kultūros ministerijos vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką nuo jo atleidimo iš darbo dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo dienos; priteisti jam iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Kultūros ministerijos, 1 Eur dydžio neturtinės žalos atlyginimą.
- Vilniaus miesto apylinkės teismas 2017 m. rugsėjo 19 d. sprendimu civilinėje byloje [Nr. e2-27398-996/2017](#) ieškovo reikalavimus atmetė.
- Vilniaus apygardos teismas 2018 m. kovo 20 d. nutartimi, išnagrinėjęs bylą pagal ieškovo apeliacinį skundą, pakeitė Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017 m. rugsėjo 19 d. sprendimą ir panaikino jo dalį, kuria atmetas ieškovo reikalavimas dėl kultūros ministro Įsakymu P-55 paskirtos drausminės nuobaudos panaikinimo, ir dėl šios dalies priėmė naują sprendimą – patenkino ieškovo reikalavimą ir panaikino kultūros ministro Įsakymu P-55 jam paskirtą drausminę nuobaudą – pastabą. Vilniaus apygardos teismas konstatavo, kad Įsakymas P-92, kuriuo ieškovui skirta drausminė nuobauda – atleidimas iš pareigų dėl šurkščių darbo drausmės pažeidimų, yra teisėtas ir pagrįstas.
- Pareiškėjas prašyme dėl proceso atnaujinimo nurodė, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) išplėstinė teisėjų kolegija 2020 m. spalio 14 d. priėmė sprendimą administracinėje byloje [Nr. eA-3419-602/2020](#), kuriu nusprendė panaikinti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2017 m. gegužės 24 d. sprendimą Nr. KŠ-52 „Dėl G. K.“ (toliau – ir VTEK sprendimas). Lietuvos Respublikos kultūros ministras, priimdamas Įsakymą P-92, kuriu pripažino pareiškėją pažeidusiu darbo drausmę ir atleido jį iš pareigų, išimtinai vadovavosi kultūros ministro 2017 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. IV-517 sudarytos komisijos 2017 m. birželio 12 d. priimta motyvuota išvada Nr. G2-4415 „Dėl galimo Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro generalinio direktoriaus G. K. darbo drausmės pažeidimo“ (toliau – Komisijos išvada), kurioje, remiantis VTEK sprendimu ir atsižvelgiant į Įsakymu P-55 pritaikytą nuobaudą (pastabą), buvo nepagrįstai konstatuotas darbo drausmės pažeidimas ir pasiūlyta pareiškėją atleisti iš LNOBT generalinio direktoriaus pareigų. Kadangi Įsakymas P-92 buvo priimtas remiantis Komisijos išvada, kuri buvo priimta vadovaujantis VTEK sprendimu, o šis buvo teismo panaikintas, pareiškėjo manymu, neliko jokio teisėto pagrindo, dėl kurio pareiškėjui galima būtų taikyti drausminę nuobaudą, tuo labiau kad ir Įsakymu P-55 paskirta pastaba taip pat buvo teismo panaikinta. Panaikinus VTEK sprendimą, išnyko Įsakymo P-92 pagrindas, taip pat atsirado akivaizdus pagrindas atnaujinti procesą civilinėje byloje [Nr. e2-27398-996/2017](#) ir peržiūrėti ją iš esmės. Nors pareiškėjas ir žinojo apie VTEK sprendimą, tačiau aplinkybė, kad šis VTEK

sprendimas yra neteisėtas, nebuvo ir negalėjo būti jam žinoma iki tol, kol 2020 m. spalio 14 d. nebuvo priimtas teismo sprendimas administracinėje byloje [Nr. eA-3419-602/2020](#).

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

7. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2021 m. balandžio 14 d. nutartimi netenkino pareiškėjo prašymo dėl proceso atnaujinimo civilinėje byloje Nr. e2-27398-996/2017.
8. Teismas nustatė, kad pareiškėjas nepraleido [CPK 368 straipsnio](#) 1 dalyje įtvirtinto prašymo atnaujinti procesą padavimo termino, skaičiuojant jį nuo LVAT 2020 m. spalio 14 d. sprendimo administracinėje byloje [Nr. eA-3419-602/2020](#) priėmimo dienos.
9. Teismas nustatė, kad prašymas dėl proceso atnaujinimo grindžiamas [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 ir 5 punktuose įtvirtintais pagrindais, nurodant, kad LVAT 2020 m. spalio 14 d. sprendimu panaikino VTEK sprendimą, kuris, pasak pareiškėjo, buvo tiek Komisijos išvados, tiek kultūros ministro Įsakymo P-92, kuriuo pareiškėjas atleistas iš darbo, pagrindas.
10. Teismas nustatė, kad ieškovui drausminė nuobauda (atleidimas iš darbo) buvo paskirta vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – [DK](#)) 136 straipsnio 3 dalimi, 235 straipsnio 2 dalies 3 ir 4 punktais, atsižvelgiant į Komisijos išvadą bei pripažinus, kad ieškovas padarė darbo drausmės pažeidimą. Nagrinėjant civilinę bylą Nr. e2-27398-996/2017 teisme, buvo vertinama ieškovo padaryto darbo drausmės pažeidimo sudėtis bei turinys, o ne tik formaliai remtasi VTEK sprendimu. Pirmosios instancijos teismas, ištyręs visas reikšmingas aplinkybes ir įvertinęs ieškovo padarytą darbo drausmės pažeidimo turinį, nusprendė, kad ieškovo veiksmai sukelia pagrįstą nepasitikėjimą tokiu vadovu, daro žalą tiek LNOBT, tiek Kultūros ministerijai, kenkia jų autoritetui, todėl yra pagrindas, vadovaujantis [DK 136 straipsnio](#) 3 dalies 2 punktu, pareiškėjui skirti drausminę nuobaudą – atleidimą iš darbo. Vilniaus apygardos teismas, peržiūrėjęs bylą apeliacine tvarka, įvertino kultūros ministro Įsakymo P-92 teisėtumą ir sutiko su pirmosios instancijos teismo išvadomis, kad yra nustatytos visos būtinos sąlygos taikyti ieškovui drausminę nuobaudą. Apeliacinės instancijos teismas, išanalizavęs byloje surinktus duomenis apie ieškovo vadovavimo laikotarpiu jo veikloje nustatytus ankstesnius pažeidimus, jo elgesį nuo 2017 m. sausio 1 d., kai, įsigaliojus Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio nuostatomis, ieškovas nedėjo minimalių pastangų gauti leidimą dirbti kitą darbą VšĮ „Vilniaus festivaliai“, neprasė leidimo individualiai renginių organizavimo veiklai, susijusiai su tiesiogine interesų konflikto grėsme, padarė išvadą, kad kultūros ministro Įsakymu P-92 paskirta drausminė nuobauda (atleidimas iš LNOBT generalinio direktoriaus pareigų) buvo adekvati ir proporcinga padarytam sąmoningam tęstiniam darbo drausmės pažeidimui.
11. Teismas, atsižvelgdamas į tai, kad LVAT 2020 m. spalio 14 d. sprendimu VTEK sprendimas buvo panaikintas dėl esminių proceso pažeidimų, padarė išvadą, kad tai nesudaro pagrindo spręsti, jog išnagrinėtoje darbo byloje nustatyti faktai yra neteisingi ar paneigti. Be to, [DK](#) nustatytų padarinių taikymas ir padarinių taikymas pagal VTEK sprendimą nėra ir negali būti tapatūs.
12. Teismas, atsižvelgdamas į tai, kad tiek pirmosios, tiek apeliacinės instancijos teismai, vertindami ieškovo atleidimo iš LNOBT generalinio direktoriaus pareigų teisėtumą, nustatė darbo drausmės pažeidimo faktą, įvertino paskirtos drausminės nuobaudos pagrįstumą, nusprendė, kad nagrinėjamu atveju nėra pagrindo daryti išvados, jog atsirado naujos aplinkybės, kurių teismas nežinojo ar negalėjo žinoti priimdamas sprendimą ir kurios galėjo nulenti nepagrįstą ir netesėtą procesinio sprendimo civilinėje byloje [Nr. e2-27398-996/2017](#) priėmimą.
13. Vilniaus apygardos teismas, išnagrinėjęs pareiškėjo atskirąjį skundą, 2021 m. birželio 23 d. nutartimi Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. balandžio 14 d. nutartį paliko nepakeistą.
14. Apeliacinės instancijos teismas pabrėžė, kad proceso atnaujinimas dėl užbaigtose civilinėse bylose priimtų įsiteisėjusių teismų sprendimų yra išimtinė civilinio proceso stadija, todėl bylos gali būti peržiūrimos esant konkrečioms [CPK](#) 366 straipsnyje nustatytiems proceso atnaujinimo pagrindams.
15. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad teismas, gavęs prašymą dėl proceso atnaujinimo [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkto pagrindu, visų pirma privalo įsitikinti, ar pareiškėjo nurodoma naujai paaikšėjusi esminė bylos aplinkybė egzistavo nagrinėjant bylą iš esmės ir priimant sprendimą ir kad ji pareiškėjui nebuvo ir negalėjo būti žinoma, tačiau tapo žinoma jau įsiteisėjus teismo sprendimui. Nagrinėjamu atveju akivaizdu, kad aplinkybė, jog VTEK sprendimas yra neteisėtas ir negaliojantis, yra nauja. Ji nebuvo žinoma nei pareiškėjui, nei teismams nagrinėjant bylą iš esmės, nes ji paaikšėjo tik LVAT 2020 m. spalio 14 d. priėmus sprendimą dėl šio akto panaikinimo, t. y. jau įsiteisėjus teismo sprendimui nagrinėjamoje byloje.
16. Apeliacinės instancijos teismas pažymėjo, kad ne bet kokia naujai paaikšėjusi aplinkybė yra reikalavimo dėl proceso atnaujinimo pagrindas, o tik tokia, kuri turi esminę reikšmę bylai. Esminis naujos aplinkybės pobūdis turi būti suprantamas kaip žymus konkrečių faktinių duomenų skirtumas nuo anksčiau turėtųjų, kurį nustatius turėtų keistis priimtu ir įsiteisėjusiu teismo sprendimu jau konstatuotų faktų ir proceso šalių ginčijamo materialinio teisinio santykio teisinė kvalifikacija, o kartu ir įsiteisėjusio teismo sprendimo išvada, ją pagrindžiantys faktiniai ir teisiniai argumentai. Tai reiškia, kad dėl naujų duomenų gavimo būtų pagrindas panaikinti jau priimtus teismo sprendimus ir reikalavimus išspręsti kitaip.
17. Apeliacinės instancijos teismas sutiko su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad pareiškėjo nurodomos aplinkybės nesudaro esminės reikšmės bylai. Nors gavęs prašymą dėl proceso byloje atnaujinimo teismas sprendžia tik proceso atnaujinimo klausimą (nenagrinėja bylos iš esmės), tačiau, siekdamas įsitikinti, ar pareiškėjo nurodomos aplinkybės turi esminę reikšmę bylai, teismas turi nustatyti, ar naujai paaikšėjusios aplinkybės sudaro žymų konkrečių duomenų skirtumą nuo anksčiau turėtųjų. Pirmosios instancijos teismas tinkamai patikrino, kokią reikšmę naujai paaikšėjusios aplinkybės turėtų priimtiems teismų sprendimams ir ar būtų bent teorinis pagrindas panaikinti jau priimtus teismų sprendimus bei reikalavimus išspręsti kitaip.
18. Ginčiuose, kylančiuose iš darbo teisinių santykių, teismas privalo patikrinti, ar yra teisinis ir faktinis pagrindas nutraukti darbo sutartį ir atleisti darbuotoją (taikyti drausminę nuobaudą). Tokio teismo darbo ginčo pobūdis lemia teismo pareigą patikrinti darbdavio taikytus teisinius ir faktinius atleidimo pagrindus, o tai nagrinėjamoje byloje ir buvo padaryta. Apeliacinės instancijos teismas pabrėžė, kad VTEK sprendimu, kurį LVAT panaikino dėl procedūrinių pažeidimų, buvo konstatuoti kiti ieškovo neteisėti veiksmai (pažeistos Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatos), kurie nors ir susiję su ieškovo darbo santykiais, tačiau jų pasibaigimo nenulėmė (vienu iš VTEK sprendimo punktų buvo rekomenduota Lietuvos Respublikos kultūros ministrei kad ši Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatas pažeidusiam pareiškėjui skirtų drausminę nuobaudą ir sprestų klausimą dėl nuolatinio interesų konflikto pašalinimo). Darbo sutarties nutraukimo ir ieškovo atleidimo pagrindai (drausmės pažeidimai) buvo kiti ir juos nustatė bei konstatavo darbo bylą nagrinėję teismai, o ne VTEK sprendimu.
19. Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad atsakovės sudaryta komisija, sprenddama dėl susiklosčiusios ieškovo nuolatinės interesų konflikto situacijos ir darbo drausmės pažeidimo padarymo, atliko savarankišką faktinių aplinkybių visumos analizę ir vertinimą ir konstatavo darbo drausmės pažeidimo faktą, tą taip pat tyrė ir vertino bylą nagrinėję teismai, todėl teigti, kad teismų sprendimai paremti išimtinai panaikinto VTEK sprendimo išvadomis, nėra pagrindo.
20. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2017 m. rugsėjo 19 d. sprendime konstatavo, kad Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio pažeidimas (neturėjimas leidimo dirbti kitą darbą) vertintinas kaip šiurkštus darbo drausmės pažeidimas. Tokios pat pozicijos laikėsi ir Vilniaus apygardos teismas 2018 m. kovo 20 d. nutartyje, pripažinęs, kad nustatytas Profesionaliojo scenos meno įstatymo

13 straipsnio nuostatų akivaizdus pažeidimas, nesiėmimas aktyvių, protingų pastangų pateikti Kultūros ministerijai visus reikalingus duomenis leidimo dirbti kitą darbą išdavimo klausimui išspręsti, tęsiant darbą VšĮ „Vilniaus festivaliai“, be to, vykdant individualią renginių organizavimo veiklą, nepaisant tiesioginės ir nuolatinės interesų konflikto grėsmės, laikytinas šiurkščiu darbo drausmės pažeidimu. Pareigų, kurias ėjo ieškovas, pobūdis, jų svarba skaidriai LNOBT veiklai užtikrinti suponavo tai, kad LNOBT steigėjo ir savininko – valstybės – funkcijas įgyvendinančiai Kultūros ministerijai, be kita ko, buvo svarbu pasitikėti nacionalinio teatro vadovu. Tačiau po gautų kompetentingų valstybės įstaigų išvadų, susijusių su ieškovo darbo pareigų vykdymo vertinimu, ieškovui nepripažįstant pažeidimų ir nesiimanč įmanomų, protingų veiksmų pažeidimams pašalinti, pasitikėjimas buvo prarastas.

21. Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad pareiškėjo nurodytas proceso atnaujinimo pagrindas neleidžia abejoti byloje priimtų teismo procesinių sprendimų teisėtumu ir pagrįstumu. Net ir nesant byloje VTEK sprendimo, bylą nagrinėję teismai nebūtų priėmę priešingų sprendimų, kadangi yra įrodytas kitas ieškovo šiurkštus darbo drausmės pažeidimas, t. y. kad, ieškovui dirbant papildomus darbus, egzistavo realus interesų konfliktas ir toks darbas nebuvo suderinamas pagal Profesionaliojo scenos meno įstatymą.
22. Be to, VTEK sprendimas LVAT 2020 m. spalio 14 d. sprendimu buvo panaikintas konstatavus tik jo priėmimo procedūrinius pažeidimus. Tuo tarpu kultūros ministro įsakymu sudaryta Komisija, priimdama savo motyvuotą išvadą, nesivadovavo vien VTEK sprendimu, bet vertino ir pirminius įrodymus, LNOBT turimus dokumentus, ieškovo veiklos, komandiruočių ataskaitas, duomenis, gautus iš valstybinių institucijų ir kt. Tai papildomai patvirtina išvadą, kad VTEK sprendimo panaikinimas nėra naujai paaikšėjusi esminė aplinkybė, kuri galėtų būti pagrindas atnaujinti procesą pagal [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punktą.
23. Pasisakydamas dėl [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 5 punkte nurodyto proceso atnaujinimo pagrindo, apeliacinės instancijos teismas nesutiko, kad teismų išvados buvo paremtos išimtinai VTEK sprendimu ir kad būtent šis sprendimas buvo pagrindas teismams, nagrinėjusiems ieškovo ieškinį, priimti atitinkamus sprendimus. Pažymėjo, kad VTEK sprendimas buvo vertinamas nagrinėjant bylą iš esmės ir juo buvo remtasi įrodinėjant ieškovo padarytus darbo drausmės pažeidimus, tačiau šis sprendimas buvo tik vienas iš įrodymų ir juo nebuvo remiamasi tiesiogiai. Bylos duomenys patvirtina, kad teismai, sprenddami dėl ieškinio reikalavimų pagrįstumo, rėmėsi Komisijos išvada, kurioje nurodyta, kad Komisija savo darbe vadovavosi ne tik VTEK sprendimu, bet ir Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio nuostatomis, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatomis, [DK XVI](#) skyriaus „Darbo drausmė“ nuostatomis bei duomenimis, gautais iš LNOBT, VšĮ „Vilniaus festivaliai“, VMI, VSDVF, Kultūros ministerijos Vidaus audito skyriaus informacija. Be to, VTEK sprendinį konstatuota tik dalis ieškovo padarytų darbo drausmės pažeidimų.

III. Kasacinio skundo ir atsilepimo į jį teisiniai argumentai

24. Pareiškėjas kasaciniu skundu prašo panaikinti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. balandžio 14 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 23 d. nutartį ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti apeliacinės instancijos teismui; priteisti iš atsakovų visas pareiškėjo patirtas bylinėjimosi išlaidas. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - 24.1. Teismai ignoravo [CPK](#) nustatytą prašymo atnaujinti procesą nagrinėjimo tvarką, supainiojo antrąją ir trečiąją stadijas ir padarė šiurkštų [CPK](#) 366 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 370 straipsnyje įtvirtintų teisės normų pažeidimą. Teismai nepagrįstai antrojoje prašymo atnaujinti procesą nagrinėjimo stadijoje be jokio teisinio pagrindo perėjo į trečiąją stadiją ir pakartotinai nagrinėjo bylą iš esmės, t. y. vertino naujai paaikšėjusią aplinkybę visų byloje esančių įrodymų kontekste:
 - 24.1.1. teismai, pažeidę [CPK](#) įtvirtintą prašymo dėl proceso atnaujinimo nagrinėjimo tvarką, nepagrįstai nusprendė netenkinti pareiškėjo prašymo atnaujinti procesą [CPK](#) 366 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtintu pagrindu. Teismai nepagrįstai lygino naujai paaikšėjusią faktinę aplinkybę dėl VTEK sprendimo panaikinimo su visais byloje esančiais įrodymais, nesivadovavo antrojoje stadijoje taikomu pagrįstų abejonių standartu, kuris aiškiai suponuoja VTEK sprendimo pripažinimą esmine bylos aplinkybe;
 - 24.1.2. teismai neapsiribojo klausimu, ar VTEK sprendimo panaikinimas sukelia pagrįstą abejonę dėl teismo sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo, o analizavo: (i) įvairius individualius ir norminius teisės aktus, nustatančius kitus pagrindus, leidžiančius atleisti ieškovą iš darbo; (ii) kitų atleidimo iš darbo pagrindų taikymą ieškovo atžvilgiu. Kitaip tariant, teismai antrojoje stadijoje atsakė į trečiojoje stadijoje spęstiną klausimą, ar naujai paaikšėjusi aplinkybė (VTEK sprendimo panaikinimas) nepakeičia ankstesnių teismų sprendimų;
 - 24.1.3. antrojoje stadijoje asmuo, pateikęs prašymą atnaujinti procesą, turi pagrįsti abejonę teismo sprendimo teisėtumu ir pagrįstumu, t. y. kad teismo anksčiau patikrintų teisinių ir faktinių aplinkybių vertinimas gali keistis ir dėl to teismo sprendimas gali būti, bet nebūtinai bus pakeistas. Kitaip tariant, antrosios stadijos metu nei iš proceso dalyvių, nei iš teismo nereikalaujama pademonstruoti ir (ar) pasiekti tokio įsitikinimo laipsnio, kuris nulėmtų išvadą, kad proceso atnaujinimo pagrindas neabejotinai nulėms ankstesnio teismo sprendimo pakeitimą;
 - 24.1.4. pateikus prašymą atnaujinti procesą dėl naujai paaikšėjusios esminės bylos aplinkybės ([CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punktas), antrosios stadijos metu iš pareiškėjo negali būti reikalaujama įrodyti, kad naujai paaikšėjusi bylos aplinkybė nulėms ankstesnio teismo sprendimo pakeitimą. Priešingai – antrosios stadijos metu būtina pademonstruoti tik tai, kad ši aplinkybė gali nulėmti, bet nebūtinai nulėms ankstesnio teismo sprendimo pakeitimą;
 - 24.1.5. antrojoje proceso stadijoje teismas turėjo iš esmės apsiriboti klausimu, ar naujai paaikšėjusi aplinkybė (įrodymas, faktas, valstybės individualaus pobūdžio aktas ar jo panaikinimas) turi esminę, bet ne lemiamą reikšmę. Pareiškėjas turėtų įrodyti: (i) kad šia aplinkybe (įrodymu, faktų, valstybės individualaus pobūdžio aktu) rėmėsi tiek proceso šalys, tiek nagrinėję bylą teismai, (ii) kad yra pagrįsta abejonė, jog teismo anksčiau patikrintų teisinių ir faktinių aplinkybių vertinimas gali keistis, ir (iii) byloje, kylančiose iš darbo teisinių santykių, – kad darbdavys, taikydamas drausminę nuobaudą, rėmėsi šia aplinkybe.
 - 24.2. Teismai ne tik ignoravo antrąją stadiją, bet nagrinėdami bylą iš esmės padarė esmines faktines ir teises klaidas, kurios nulėmė visiškai nepagrįstų nutarčių priėmimą. Teismai, netinkamai aiškindami ir taikydami teisės normas, susijusias su proceso atnaujinimu, nepagrįstai VTEK sprendimo panaikinimo nepripažino esmine bylos aplinkybe.
 - 24.3. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nusprendė, kad VTEK sprendimas nenulėmė darbo santykių pasibaigimo:
 - 24.3.1. Įsakymo P-92, kuriuo ieškovas atleistas iš pareigų, priėmimo pagrindas yra Komisijos išvada, o Komisijos išvada buvo nulėmta VTEK sprendimu. Komisija, priimdama išvadą, neatliko savarankiško faktų tyrimo, o išimtinai vadovavosi VTEK sprendimu; Komisijos išvadosse nurodoma, kad ji rėmėsi ne savo nustatytomis darbo drausmės pažeidimų sudėtimis, o VTEK konstatuotomis ir įrodytomis įstatymų pažeidimų sudėtimis; Komisijos išvadų daugiau nei 50 proc. teksto sudaro VTEK sprendimo pažodinės citatos, o Komisijos išvadų dalyje „Dėl nustatytų pažeidimų ir kvalifikavimo“ net 80 proc. teksto sudaro VTEK sprendimo pažodinės citatos; Komisijos išvada nebuvo pateikta ieškovui susipažinti dėl to, kad ieškovas buvo susipažinęs su VTEK sprendimu.
 - 24.3.2. Ieškovo sudarytos darbo sutarties nutraukimo ir atleidimo pagrindai (drausmės pažeidimai), nurodyti Komisijos išvadoje, buvo šie: (i) ieškovo darbo santykiai su VšĮ „Vilniaus festivaliai“, negavus Kultūros ministerijos leidimo; (ii) ieškovo individualios veiklos vykdymas, negavus Kultūros ministerijos leidimo; (iii) kultūros ministro Įsakymu P-55 paskirta drausminė nuobauda – pastaba; (iv) ieškovo pripažinimas pažeidusiu Lietuvos Respublikos Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatas VTEK sprendimu. Šiuo

metu iš pirmiau nurodytų darbo sutarties nutraukimo ir atleidimo pagrindų (t. y. darbo drausmės pažeidimų) yra likę tik du – (i) ir (ii). Pastarųjų vertinimas keičiasi, atsižvelgiant į VTEKsprendimo panaikinimą, nes tokiu atveju nebelieka viešųjų ir privačių interesų konflikto ir šurkštaus drausmės pažeidimo. Todėl nėra pagrindo taikyti [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 3 ir 4 punktų bei Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio.

- 24.3.3. Atsakovė vienareikšmiškai sutiko ir savo procesiniuose dokumentuose (patikslintame atsiliepime į ieškinį ir atsiliepime į apeliacinį skundą) patvirtino, kad Įsakymo P-92 priėmimas buvo nulemtas ir ieškoviui griežčiausia drausminė nuobauda taikyta, remiantis išimtinai VTEKsprendime nustatytais aplinkybėmis. Kiti paminėti duomenys (tyrimai, išvados, raštai ar pan.), kurie neva buvo pagrindas priimti Komisijos išvadas, yra arba nereikšmingi, arba nesusiję su taikytos drausminės nuobaudos teisiniais ir faktiniais pagrindais.
- 24.3.4. VTEK Sprendimo panaikinimas turi esminę reikšmę drausmės nuobaudos skyrimo terminui skaičiuoti ([DK 241 straipsnio](#) 1 dalis). Atsakovė apie ieškovo neva padarytą pažeidimą sužinojo 2017 m. kovo 31 d. iš ieškovo paaikškinimų, tačiau drausminę nuobaudą paskyrė tik 2017 m. birželio 12 d., praleisdama [DK](#) nustatytą vieno mėnesio terminą nuo pažeidimo paaikšėjimo dienos. Vilniaus apygardos teismas 2018 m. kovo 20 d. nutartimi pritarė atsakovei, kad terminas turi būti skaičiuojamas nuo VTEKsprendimo priėmimo. Todėl, LVAT panaikinus VTEK sprendimą, atsakovė praleido minėtą terminą.
- 24.3.5. VTEKsprendimas turėjo esminę ir lemiamą reikšmę teisiniams ir faktiniams darbo sutarties nutraukimo pagrindams. Pareiškėjo nurodyta naujai paaikšėjusi esminė aplinkybė, t. y. VTEK sprendimo panaikinimas, yra esminė bylos aplinkybė priimant Įsakymą P-92 ir atleidžiant jį iš pareigų. Tai reiškia, kad šio VTEKsprendimo panaikinimas sudaro [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkte įtvirtintą pagrindą.
- 24.4. Teismai nepagrįstai nurodė, kad atsakovės sudaryta Komisija atliko savarankišką faktinių aplinkybių analizę ir vertinimą bei konstatavo drausmės pažeidimo faktą atsietai nuo VTEK sprendimo:
- 24.4.1. Vilniaus apygardos teismui 2018 m. kovo 20 d. nutartimi panaikinus Įsakymą P-55 dėl drausminės nuobaudos (pastabos) paskyrimo, bylos, kurioje prašoma atnaujinti procesą, kontekste nėra svarbūs tyrimai, išvados, raštai ir pan., kurie susiję su drausminės nuobaudos – pastabos paskyrimu;
- 24.4.2. Komisijos išvadose galima rasti tik dvi nuorodas į (i) Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Valstybinės socialinio draudimo fondo valdybos raštus, kuriuose kalbama apie 2015 m. ir 2016 m. ieškovo gautas pajamas, kurios neturi nieko bendro su nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojusiais Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio reikalavimais, ir (ii) atsakovės vidaus audito skyriaus vedėjos 2017 m. kovo 20 d. tarnybinių pranešimų. Kitokių nuorodų į bet kokius kitus tyrimus, išvadas, raštus nėra. Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo pažeidimus nustato ir konstatuoja specialus subjektas – VTEK, jis savo sprendimu būtent tai ir konstatavo. Kadangi VTEKsprendime rėmėsi atsakovės pateikta informacija, taip pat ir atsakovės vidaus audito tarnybiniu pranešimu, tai suteikia pagrindą daryti išvadą, kad, panaikinus specialaus subjekto sprendimą, minėtame tarnybiniame pranešime išdėstytos aplinkybės turi ir privalo būti iš naujo įvertintos;
- 24.4.3. Komisijos išvada nebuvo pateikta ieškoviui susipažinti nei jos atlikimo ir surašymo metu, nei ieškovo atleidimo metu;
- 24.4.4. Komisijos išvados dalyje „Vertinimas“ nurodoma, kad būtent VTEK konstatuoti ir įrodyti pažeidimai atitinka [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytas „šurkščių pažeidimų sudėtis“;
- 24.4.5. Komisijos išvadų teksto daugumą sudaro VTEKsprendimo pažodinės citatos, o Komisijos išvadų dalyje „Dėl nustatytų pažeidimų ir kvalifikavimo“ yra pateikiamos vien tik VTEK sprendimo pažodinės citatos.
- 24.5. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nurodė, kad Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio pažeidimas yra pagrindas taikyti drausminę nuobaudą – atleidimą pagal [DK 136 straipsnio](#) 3 dalies 1 punktą, [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 ir 11 punktus – ir tam neturi įtakos VTEK sprendimo pripažinimas neteisėtu:
- 24.5.1. [DK 136 straipsnio](#) 3 dalies 1 punktas (pakartotinis darbo drausmės pažeidimas) nebegali būti taikomas, nes teismas panaikino ieškoviui pareikštą pastabą (Įsakymas P-55 buvo panaikintas Vilniaus apygardos teismo 2018 m. kovo 20 d. nutartimi);
- 24.5.2. [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 11 punktas Įsakyme P-92 nėra nurodomas kaip drausminės nuobaudos taikymo pagrindas ir negalėjo būti, atsižvelgiant į tai, kad ieškovas, turėdamas darbo santykius su VšĮ „Vilniaus festivaliai“, kurie buvo įforminti antraeilio (nuotolinio) darbo sutartimi, 2017 m. balandžio 24 d. kreipėsi į atsakovę dėl leidimo išdavimo, tačiau atsakovė nepateikė savo sprendimo ir net nebuvo įvykdžiusi savo pareigos patvirtinti leidimo išdavimo tvarką.
- 24.5.3. Dėl [DK 136 straipsnio](#) 3 dalyje įtvirtinto pagrindo, kai darbo sutartis nutraukiama įstatymų įgaliotų institucijų reikalavimu, *jokių kitų institucijų reikalavimų, išskyrus neteisėtame VTEKsprendime nurodytą rekomendaciją atsakovei taikyti drausminę atsakomybę ieškovo atžvilgiu, nėra. Todėl, panaikinus VTEKsprendimą, išnyko teisinis [DK 136 straipsnio](#) 3 dalies taikymo pagrindas.*
- 24.5.4. *Šurkščių darbo pareigų pažeidimų pagal [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 3 punktą laikytinas dalyvavimas veikloje, kuri pagal įstatymu, kitų norminių teisės aktų, darbo tvarkos taisyklių, kolektyvinių ar darbo sutarčių nuostatas nesusuderinama su darbo funkcijomis. Vertinant šios teisės normos santykį su Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsniu, tokia situacija susidarvė esant viešųjų ir privačių interesų konfliktui. Tokio konflikto nebuvimą patvirtina VTEKsprendimo pripažinimas neteisėtu.*
- 24.5.5. *Šurkščių darbo pareigų pažeidimų pagal [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 4 punktą laikytinas pasinaudojimas pareigomis siekiant gauti neteisėtą pajamą sau ar kitiems asmenims arba dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat savavaliavimas ar biurokratizmas. Tačiau, atsižvelgiant į Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnį, neteisėtomis pajamomis galima būtų laikyti tik tokias pajamas, kurios gautos esant viešųjų ir privačių interesų konfliktui. Be to, savivaliavimą būtų galima pripažinti tik jei VTEKsprendimas būtų teisėtas ir galiojantis. Nagrinėjamu atveju ieškovas 2017 m. balandžio 24 d. kreipėsi į atsakovę dėl leidimo dirbti kitą darbą išdavimo, tačiau atsakovė nepateikė savo sprendimo.*
- 24.6. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nurodė, kad atsakovė turėjo teisę atleisti ieškovą dėl to, kad jis prarado pasitikėjimą. Jei ieškovas prarado pasitikėjimą, darbo sutartis su juo turėjo ir galėjo būti nutraukta visais kitais pagrindais, bet ne remiantis [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 3 ir 4 punktais. Vienintelė institucija, kuri atliko ieškovo darbo vertinimą ir pripažino jį supainiojus viešuosius ir privačius interesus, yra VTEK, bet jos sprendimas buvo pripažintas neteisėtu ir panaikintas. Panaikinus VTEKsprendimą, liko galioti ankstesnis VTEKsprendimas Nr. KS-7, kuriuo ieškovas yra pripažįstamas nepažeidęs Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų ir tinkamai įvykdęs VTEK raštu suformuluotas interesų konflikto vengimo rekomendacijas. Todėl VTEK sprendimo panaikinimas yra esminė aplinkybė, nulemianti būtiną atnaujinti procesą ir iš naujo įvertinti drausminės nuobaudos taikymo teisinius ir faktinius pagrindus. Panaikinus VTEKsprendimą, egzistuoja tikimybė, kad anksčiau teismų patikrintų teisiųjų ir faktinių drausminės atsakomybės taikymo pagrindų vertinimas gali keistis (nuo švelnesnės drausminės nuobaudos skyrimo iki drausminės nuobaudos panaikinimo) ir tai turi būti patikrinama trečiojoje proceso atnaujinimo stadijoje.
- 24.7. Kasacinio teismo praktika dėl [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkto ir 370 straipsnio taikymo yra nevienoda, o tai sudaro savarankišką

kasacijos pagrindą ([CPK 346 straipsnio 2 dalies 3 punktas](#)). Viena vertus, kasacinis teismas daugelyje savo nutarčių yra patvirtinęs, kad antrojoje stadijoje teismas neturi tirti ir vertinti naujai paaikšėjusios aplinkybės santykio su visais kitais byloje esančiais įrodymais, ir kad tai yra išimtinai procesinį tikslą turinti stadija (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. rugsėjo 25 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-323/2012](#); 2021 m. vasario 3 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-10-378/2021](#) ir kt.). Kita vertus, kasacinis teismas formuoja ir visiškai kitokią praktiką, kuri nepagrįstai praplečia antrosios stadijos įrodinėjimo dalyką ir suponuoja teismų pareigą naujai paaikšėjusią aplinkybę vertinti visų įrodymų kontekste dar antroje stadijoje. Kasacinis teismas savo jurisprudencijoje yra išaiškinęs, kad pagrindas atnaujinti procesą civilinėje byloje dėl naujai paaikšėjusių aplinkybių ([CPK 366 straipsnio 1 dalies 2 punktas](#)) yra tik tada, kai pareiškėjas įrodo, kad tokios aplinkybės turi esminę reikšmę bylai, t. y. jeigu jos būtų buvusios žinomos nagrinėjant bylą, būtų buvęs priimtas visai kitas sprendimas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 18 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-499/2013](#); 2012 m. gruodžio 5 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-548/2012](#); 2012 m. rugsėjo 25 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-323/2012](#) ir kt.).

25. Atsakovė Lietuvos Respublikos kultūros ministerija atsilepimu į kasacinį skundą prašo Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. balandžio 14 d. nutartį ir Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 23 d. nutartį palikti nepakeistas. Atsilepime nurodo šiuos argumentus:
- 25.1. Pareiškėjui prašymą dėl proceso atnaujinimo grindžiant [CPK 366 straipsnio 1 dalies 2 punkte](#) įtvirtintu pagrindu, net ir iš įstatyme vartojamos lingvistinės formuluotės akivaizdu, kad naujai paaikšėjusios bylos aplinkybės turi būti esminės. Tokį aiškinimą plėtoja ir kasacinis teismas, savo jurisprudencijoje nurodydamas, kad naujai paaikšėjusios bylos aplinkybės turi turėti esminę reikšmę bylai, t. y. jeigu jos būtų buvusios žinomos nagrinėjant bylą, būtų buvęs priimtas kitoks sprendimas.
- 25.2. Pareiškėjas nepagrįstai formaliai vertina proceso atnaujinimo antrąjį etapą, viso proceso atnaujinimo instituto paskirtį bei taikymą, sutapatindamas jį su teismo sprendimo peržiūrėjimu, tačiau ignoruodamas kasacinio teismo praktikoje suformuotą įrodinėtinas aplinkybės, sudarancias pagrindą atnaujinti procesą [CPK 366 straipsnio 1 dalies 2 punkto](#) pagrindu. Pareiškėjas kasaciniame skunde nepagrįstai nurodo, kad antrojo etapo metu iš jo negali būti reikalaujama įrodyti, kad naujai paaikšėjusi bylos aplinkybė nulems ankstesnio teismo sprendimo pakeitimą.
- 25.3. Nors teismas, sprenddamas, ar yra pagrindas atnaujinti procesą byloje, neatlieka išsamios proceso atnaujinimo pagrindų analizės ir dėl ginčo esmės nepasisako, t. y. nereiškia, kad jis neturi vertinti, ar nurodoma paaikšėjusi aplinkybė gali turėti esminę reikšmę bylai. Nagrinėjamu atveju bylą nagrinėję teismai įvertino visas procesines prielaidas procesui byloje atnaujinti, įskaitant ir tai, ar pareiškėjo nurodoma naujai paaikšėjusi aplinkybė, jeigu ji būtų buvusi žinoma nagrinėjant bylą teisme, būtų lėmusi kitokio sprendimo priėmimą.
- 25.4. Tai, kad teismas, siekdamas įvertinti bylos proceso atnaujinimo perspektyvas, analizuoja naujai paaikšėjusią aplinkybę kitų byloje esančių faktų ir aplinkybių kontekste, siekdamas įsitikinti dėl bylos proceso atnaujinimo poreikio, nereiškia, kad jis išnagrinėja bylą visu aplinkybių kontekste, t. y. teismo procesiniame sprendime pasisako dėl visu bylos aplinkybių ir bylą išnagrinėja iš esmės. Nagrinėdami šią bylą, teismai tepasisakė, kad egzistuoja aplinkybės, paneigiančios naujai paaikšėjusios aplinkybės esmingumo požymį.
- 25.5. Bylą nagrinėję teismai neneigė, kad VTEK sprendimo panaikinimas laikytinas naujai paaikšėjusia aplinkybe, apie kurią nebuvo ir negalėjo būti žinoma bylos nagrinėjimo metu, tačiau vertino, kad ji neturi esminės reikšmės ir nenulėmė darbo santykių su ieškovu pasibaigimo. Pareiškėjas nepagrįstai nurodo, kad antrajame etape teismas turėtų iš esmės apsiriboti klausimu, ar naujai paaikšėjusi aplinkybė turi esminę, bet ne lemiamą reikšmę. Esminis naujos aplinkybės pobūdis turi būti suprantamas kaip žymus konkrečių faktinių duomenų skirtumas nuo anksčiau turėtųjų, kurį nustatius turėtų keistis priimtu ir įsiteisėjusiu teismo sprendimu jau konstatuotų faktų ir proceso šalių ginčijamo materialinio teisinio santykio teisinė kvalifikacija, o kartu ir įsiteisėjusio teismo sprendimo išvada, ją pagrindžiantys faktiniai ir teisiniai argumentai.
- 25.6. Pareiškėjas klaidina teismą, nurodydamas, jog Vilniaus apygardos teismas konstatavo, kad Komisija atliko savarankišką faktinių aplinkybių analizę ir vertinimą bei konstatavo drausmės pažeidimo faktą *atsietai* nuo VTEK sprendimo. Skundžiamame apeliacinės instancijos procesiniame sprendime nurodoma, kad priimant išvadą buvo remtasi *ir* VTEK sprendimu, tačiau nėra jokio objektyvaus pagrindo teigti, kad Komisija, patvirtindama savo išvadą, rėmėsi išimtinai tik VTEK sprendimu.
- 25.7. Nepaneigta aplinkybė, jog Komisija atliko savarankišką faktinių aplinkybių visumos analizę ir vertinimą bei konstatavo darbo drausmės pažeidimo faktą, tą taip pat tyrė ir vertino bylą nagrinėję teismai, todėl nėra pagrindo teigti, kad ir teismų sprendimai parentai išimtinai panaikinto VTEK sprendimo išvadomis.
- 25.8. Pareiškėjas nepagrįstai teigia, kad apeliacinės instancijos teismas skundžiamoje nutartyje pasisakė dėl ginčo esmės, nurodydamas, jog ieškovas pažeidė Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio nuostatas ir tai (ne VTEK sprendimas) buvo pagrindas atleisti jį iš darbo. Šiuo atveju teismas tenurodė Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017 m. rugsėjo 19 d. sprendime išnagrinėjus bylą iš esmės padarytą išvadą, jog ieškovas pažeidė Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnį, [DK 35](#), 228 straipsnius, todėl jau vien už šį darbo drausmės pažeidimą yra pagrindas skirti drausminę nuobaudą – atleidimą iš darbo. Proceso atnaujinimo klausima nagrinėję teismai pagrįstai vertino aplinkybę, ar dėl naujai paaikšėjusios aplinkybės būtų pagrindas panaikinti ar pakeisti įsiteisėjusį teismo sprendimą.
- 25.9. Nepaneigta aplinkybė, kad ieškovas iš kultūros ministro nebuvo gavęs leidimo dirbti kitą darbą, ir šiai aplinkybei patvirtinti nebuvo būtina gauti VTEK sprendimo. Komisija savo išvadoje, įvertinusi teisinį darbo drausmės pažeidimo reglamentavimą ir sampratą, Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio nuostatas bei jų taikymą ir „darbo“ sąvokos aiškinimą Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje, nurodė, kad „<...> Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio nuostatos (įstatymo Nr. XII-2614 2016-09-20 redakcija, įsigaliojusi 2017-01-01) įpareigoja G. K. papildomam darbui, ne LNOBT generalinio direktoriaus pareigose, gauti kultūros ministro leidimą, kuris iki šiol nėra išduotas“; ir konstatavo, jog „G. K., nesilaikydamas Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 str. numatyto įpareigojimo, negavęs kultūros ministro leidimo, dirbo kitą darbą, ne LNOBT generalinio direktoriaus pareigose, kituose juridiniuose asmenyse ir už jį gavo atlygį“. Šias išvadas Komisija padarė nesivadovaudama VTEK sprendimu. Ieškovo veiksmai, dirbant kitą darbą bei vykdant individualią veiklą, buvo tęstinio pobūdžio. Ieškovas, turėdamas galimybes suvaldyti interesų konfliktą, kreipdamasis į kultūros ministrą dėl leidimo dirbti kitą darbą, tokių veiksmų nesiėmė, nepateisinamai delsė kreiptis dėl tokio leidimo išdavimo, o 2017 m. balandžio 26 d. vis dėlto padavęs prašymą, nepagrįstai ignoravo Kultūros ministerijos prašymą pateikti papildomą informaciją, reikalingą leidimo išdavimo klausimui išspręsti.
- 25.10. Pareiškėjas kasaciniame skunde nepagrįstai nurodo, kad dėl neva [CPK 366 straipsnio 1 dalies 2 punkto](#) ir 370 straipsnio pažeidimo buvo paneigta jo teisė į teisingą teismą. Jokia proceso šalis neturėtų teisės siekti atnaujinti procesą tik dėl naujo bylos nagrinėjimo ir naujo sprendimo priėmimo. Būtent antrojo etapo metu turi būti nustatoma, ar egzistuoja [CPK 366 straipsnio 1](#) dalyje įtvirtinti proceso atnaujinimo pagrindai. Teismo įsitikinimo laipsnis ir vertinimas, sprendžiant dėl proceso atnaujinimo pagrindų egzistavimo, yra išaiškintas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. kovo 6 d. nutartyje, priimtoje civilinėje byloje [Nr. e3K-3-88-248/2019](#), kurioje nurodoma, kad būtent bylai aktualus proceso atnaujinimo pagrindas ir jo elementai (požymiai), *inter alia*, kad naujai paaikšėjusi aplinkybė turi *esmę reikšmę*, privalo būti analizuojami visu bylos aplinkybių kontekste, siekiant atsakyti į klausimą, ar pareiškėjo nurodytas proceso atnaujinimo pagrindas leidžia abeioti byloje priimtu teismo procesiniu sprendimu teisėtumu ir pagrįstumu. Nagrinėjimas visu bylos aplinkybių kontekste ir analizavimas nėra tapatus veiksmas. Todėl tai, kad teismas, siekdamas įvertinti bylos proceso atnaujinimo perspektyvas, analizuoja naujai paaikšėjusią aplinkybę kitų byloje esančių faktų ir aplinkybių kontekste, siekdamas įsitikinti dėl bylos proceso atnaujinimo poreikio, nereiškia, kad jis išnagrinėja bylą visų aplinkybių kontekste.
- 25.11. Kasaciniame skunde pareiškėjas nepagrįstai nurodo, kad Komisijos išvadoje buvo remtasi išimtinai VTEK sprendimu. Komisijos

išvadoje aiškiai ir nedviprasmiškai nurodoma, kad Komisija savo darbe vadovavosi ne tik VTEK sprendimu, bet ir Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio nuostatomis, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo nuostatomis, [DK XVI](#) skyriaus „Darbo drausmė“ nuostatomis bei duomenimis, gautais iš LNOBT, VŠĮ „Vilniaus festivaliai“, VMI, VSDFV, Kultūros ministerijos Vidau audito skyriaus informacija. Aplinkybė, kad, *inter alia*, buvo atsižvelgiama ir į VTEK sprendimą, kuris Komisijos darbo metu buvo teisėtas ir galiojantis, nesuteikia pagrindo daryti išvadą, kad visa Komisijos išvada yra neargumentuota, nepagrįsta ir neparemta jos savarankišku tyrimu.

- 25.12. Komisijos išvadoje nurodyti tokie ieškovo, einant LNOBT vadovo pareigas, padaryti darbo drausmės pažeidimai: 1) pagal 2003 m. balandžio 30 d. darbo sutartį dirba VŠĮ „Vilniaus festivaliai“, nors nėra gavęs Kultūros ministerijos leidimo; 2) vykdo individualią veiklą, negavęs Kultūros ministerijos leidimo; 3) dėl sutarčių su „Riverside Music Limited“ (2016 m. gegužės 5 d., 2016 m. birželio 3 d.) jam buvo paskirta drausminė nuobauda – pastaba; 4) VTEK sprendime konstatuota, kad LNOBT vadovas pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktų ir 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, nes sprendė klausimus, susijusius su savo sūnaus vadovaujama bendrove „Riverside Music Limited“, iš kurios jis gauna pajamų.
- 25.13. Komisijos išvadoje nurodyti ieškovo, einant LNOBT vadovo pareigas, padaryti darbo drausmės pažeidimai buvo konstatuoti nustačius, kad ieškovas nuo 2002 m. liepos 15 d. iki 2017 m. birželio 12 d. ėjo LNOBT generalinio direktoriaus pareigas, o nuo 2003 m. gegužės 3 d. dirbo VŠĮ „Vilniaus festivaliai“ meno vadovu (nuo 2015 m. gruodžio 28 d. – VŠĮ „Vilniaus festivaliai“ vadovu); 2015, 2016 metais gavo su darbo santykiais susijusias pajamas iš LNOBT bei VŠĮ „Vilniaus festivaliai“, be to, nuo 2010 m. vykdė individualią veiklą, jos pagrindu gavo pajamų iš UAB „Riverside Music“, bendrovės „Riverside Music Limited“. Taigi, šie duomenys, kuriais rėmėsi Komisija, yra išimtinai VSDFV, VMI ir VŠĮ „Vilniaus festivaliai“, o ne VTEK pateikti duomenys. Išvadoje aiškiai ir nedviprasmiškai nurodoma, kad Komisijos darbas pradėtas remiantis Kultūros ministerijos vidaus audito medžiaga, taip pat kad Komisija savo darbe rėmėsi minėto audito metu nustatytais faktais ir jų vertinimu.
- 25.14. Nors iš Komisijos išvados ir matyti, kad Komisija atsižvelgia į VTEK sprendime nustatytas aplinkybes dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų pažeidimo, tačiau nėra pagrindo teigti, kad Komisijos vertinimai ir išvados grindžiami išimtinai VTEK sprendimu. Nėra pagrindo teigti, kad Komisija, sprendžiamą dėl susiklosčiusio ieškovo nuolatinės interesų konflikto situacijos ir darbo drausmės pažeidimo padarymo, neatliko jokio savarankiško vertinimo ir nenustatė darbo drausmės pažeidimo ar nustatė jį nepagrįstai. Taip pat nėra pagrindo teigti, kad Komisija kritiškai nevertino VTEK sprendimo, jame nurodytų duomenų, faktinių aplinkybių visumos ir kt., o vadovavosi tik VTEK vertinimais ir padarytomis išvadomis. Išimtinai VTEK sprendimu Komisija vadovavosi tik pasisakydama dėl netinkamo pareiškėjo interesų deklaravimo.
- 25.15. Nesant paneigta aplinkybei, jog ieškovas iš Kultūros ministerijos nebuvo gavęs leidimo dirbti kitą darbą (šiai aplinkybei patvirtinti nebuvo būtina gauti VTEK sprendimo), vien dėl šio pažeidimo nustatytos visos būtinos sąlygos taikyti drausminę nuobaudą už šiurkštų darbo drausmės pažeidimą tiek pagal [DK](#) (galiojusio iki 2017 m. liepos 1 d.) 235 straipsnio 2 dalies 4 punktą už savavaliavimą, sąmoningai nevykdydamą įtvirtinto reikalavimo gauti leidimą dirbti kitą darbą, tiek pagal [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 11 punktą, nes ieškovo, ėjusio LNOBT vadovo pareigas, veikimas, esant tiesioginei ir nuolatinei interesų konflikto grėsmei bei nesiėmimas veiksmų šiai grėsmei pašalinti vertintini kaip nusižengimas, kuriuo šiurkščiai pažeidžiama darbo tvarka. Pagal kasacinio teismo praktiką [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 4 punkto prasme savavaliavimas aiškinamas kaip akivaizdus teisės aktais nustatytos pareigų vykdymo arba teisių įgyvendinimo tvarkos nepaisymas.
- 25.16. Ieškovo veiksmai *per se* (savaimė) sukelia pagrįstą nepasitikėjimą tokiu vadovu, daro žalą tiek LNOBT, tiek Kultūros ministerijai, kenkdamai jų autoritetui, todėl vien dėl šiurkštaus darbo tvarkos pažeidimo buvo pagrindas ieškovo iškirti drausminę nuobaudą – atleidimą iš darbo ir pagal [DK 136 straipsnio](#) 3 dalies 2 punktą.
- 25.17. Pareiškėjas, kasaciniame skunde kvestionuodamas žemesnės instancijos teismo procesinių sprendimų dėl bylos proceso atnaujinimo motyvus ir argumentus, juos kvestionuoja ne teisės taikymo ir aiškinimo aspektu, tačiau įrodinėtinų aplinkybių, t. y. faktų ir jų reikšmės nustatymo atžvilgiu, todėl tokie argumentai nėra kasacinio teismo nagrinėjimo dalykas.
- 25.18. Pareiškėjas nepagrįstai nurodo, kad teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkto ir 370 straipsnio taikymo ir aiškinimo praktikos. Kasacinio teismo jurisprudencijoje iškiriami ne tik pareiškėjo nurodomi proceso atnaujinimo etapai, tačiau pateikiami išaiškinimai dėl naujai paaiškėjusios esminės aplinkybės vertinimo bei jos esmingumo požymio, kaip pagrindo atnaujinti procesą byloje.
- 25.19. Nors kasacinis teismas yra nurodęs, kad antrojo etapo paskirtis yra procesinė ir šiame etape teismas neatlieka išsamios proceso atnaujinimo pagrindų analizės, tai nereiškia, kad teismas neturi nustatyti tokio pagrindo buvimo. Kasaciniu skundu nepagrįstai kvestionuojamas [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkte nustatyto proceso atnaujinimo pagrindo požymis, t. y. kad naujai paaiškėjusi aplinkybė turi būti esminė.
6. Kitų atsiliepimų į kasacinį skundą [CPK 351](#) straipsnyje nustatyta tvarka negauta.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl naujai paaiškėjusių esminių aplinkybių kaip pagrindo atnaujinti procesą ir prašymo atnaujinti procesą nagrinėjimo tvarkos

27. Proceso atnaujinimo institutą reglamentuoja [CPK III](#) dalies XVIII skyriaus normos. [CPK 365](#) straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad bylos, užbaigtos nagrinėti dėl ginčo esmės įsiteisėjusių teismo sprendimu (nutartimi, įsakymu ar nutarimu), procesas gali būti atnaujintas šiame skyriuje nustatytais pagrindais ir tvarka.
28. Proceso atnaujinimo institutas įstatymų leidėjo ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotoje teisės aiškinimo ir taikymo praktikoje vertinamas kaip ekstraordinarus būdas peržiūrėti įsiteisėjusių teismų sprendimus. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra konstatavęs, kad proceso atnaujinimo instituto tikslas – išvengti galimo neteisėto teismo sprendimo teisinių padarinių, užtikrinant teisingumo vykdymą bei tinkamą teisės į teisminę gynybą įgyvendinimą tada, kai suinteresuotas asmuo nebeturi galimybes apginti savo pažeistų teisių ir interesų naudodamasis teismų sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo kontrolės instancine tvarka būdais, kadangi tam jau nebėra procesinės galimybės, arba šia tvarka naudojantis atitinkamų teisių ir teisėtų interesų pažeidimo dėl objektyvių ar subjektyvių priežasčių ištaisyti nepavyko. Proceso atnaujinimą reglamentuojančios teisės normos turi būti taikomos ne formaliai, bet atsižvelgiant į tai, kad paprastai galimybė atnaujinti procesą užbaigtoje byloje šaliai, kurios interesai pažeidžiami neteisėtu ar nepagrįstu sprendimu, yra vienintelė priemonė pašalinti asmens teisių ir interesų pažeidinams (Lietuvos

Aukščiausiojo Teismo 2010 m. gegužės 24 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-183/2010](#); 2019 m. kovo 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-88-248/2019, 15 punktas; 2020 m. rugsėjo 30 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-228-823/2020](#), 15–16 punktai ir kt.).

29. Proceso atnaujinimas galimas tik esant [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalyje įtvirtintiems konkrečioms proceso atnaujinimo pagrindams, t. y. teisiskai reikšmingiems faktams, kurių egzistavimas konkrečioje byloje dėl objektyvių ar subjektyvių priežasčių negalėjo būti nustatytas. Dėl šios priežasties su prašymu atnaujinti procesą besikreipiančiam asmeniui tenka pareiga įrodyti esant bent vieną iš [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalyje nustatytų proceso atnaujinimo pagrindų. Bet kuris pareiškėjo nurodytas proceso atnaujinimo pagrindas vertintinas bylos aplinkybių kontekste, siekiant išsiaiškinti, ar nurodytos aplinkybės leidžia protingai abejoti byloje priimtų teismo sprendimų (nutarčių) teisėtumu ir pagrįstumu.
30. Nagrinėjamoje byloje pareiškėjas kasaciniame skunde kelia [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkte įtvirtintos teisės normos, apibrėžiančios proceso atnaujinimo pagrindą dėl naujai paaikšėjusių esminių bylos aplinkybių, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos pareiškėjui bylos nagrinėjimo metu, aiškinimą ir taikymo klausimą. Kasacinis teismas ne kartą yra išaiškinęs, kad [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkto prasme naujai paaikšėjusiomis aplinkybėmis pripažintinos tik tokios, kurios atitinka šiuos požymius: 1) egzistavo nagrinėjant bylą iš esmės ir priimant sprendimą; 2) pareiškėjui nebuvo ir negalėjo būti žinomos; 3) pareiškėjui tapo žinomos jau įsiteisėjus teismo sprendimui; 4) turi esminę reikšmę bylai, t. y. jeigu jos būtų buvusios žinomos nagrinėjant bylą, būtų buvęs priimtas visai kitas sprendimas (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. gegužės 3 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-192/2011; 2015 m. gruodžio 1 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. e3K-3-643-219/2015](#)). Jeigu prašyme nurodytos aplinkybės neatitinka nors vieno iš naujai paaikšėjusių aplinkybių požymio, jos negali būti pripažintos naujai paaikšėjusiomis aplinkybėmis [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkto prasme. Taigi pareiškėjas, prašydamas atnaujinti procesą civilinėje byloje šiuo pagrindu, turi įrodyti, kad jo nurodomos aplinkybės atitinka visus pirmiau nurodytus požymius ([CPK 369 straipsnio](#) 2 dalis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 5 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-347-915/2015](#); 2019 m. kovo 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-88-248/2019, 20 punktas).
31. Kasacinio teismo praktikoje pabrėžiama, kad ne bet kokia naujai paaikšėjusi aplinkybė yra reikalavimo atnaujinti procesą pagrindas, o tik tokia, kuri turi esminę reikšmę bylai. Esminis naujos aplinkybės pobūdis turi būti suprantamas kaip žymus konkrečių faktinių duomenų skirtumas nuo anksčiau turėtųjų, kurį nustačius turėtų keistis priimtu ir įsiteisėjusiu teismo sprendimu jau konstatuotų faktų ir proceso šalių ginčijamo materialinio teisinio santykio teisinė kvalifikacija, o kartu ir įsiteisėjusio teismo sprendimo išvada, ją pagrindžiantys faktiniai ir teisiniai argumentai. Tai reiškia, kad dėl naujų duomenų gavimo būtų pagrindas panaikinti jau priimtus teismo sprendimus ir reikalavimus išspręsti kitaip: patenkintus reikalavimus atmesti (visus ar keletą, visiškai ar iš dalies), nepatenkintus reikalavimus patenkinti (visus ar keletą, visiškai ar iš dalies) arba teismo sprendimą pakeisti (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. sausio 21 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-7-57/2008; 2015 m. gruodžio 1 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. e3K-3-643-219/2015](#); 2016 m. spalio 28 d. nutarties civilinėje byloje [Nr. 3K-3-437-686/2016](#) 44 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką).
32. Pareiškėjas savo kasacinį skundą grindžia tuo, kad pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai, sprenddami, ar yra pagrindas atnaujinti procesą byloje, pažeidė prašymo atnaujinti procesą nagrinėjimo tvarką reglamentuojančias [CPK 370 straipsnyje](#) įtvirtintas teisės normas, nes jau antrąjį prašymo atnaujinti procesą nagrinėjimo stadijoje sprendė, ar pareiškėjo nurodyta naujai paaikšėjusi aplinkybė, kai procesą prašoma atnaujinti [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkte įtvirtintu pagrindu, leidžia abejoti byloje priimto ir įsiteisėjusio sprendimo (nutarties) teisėtumu ir pagrįstumu, vertindami pareiškėjo nurodytą naujai paaikšėjusią aplinkybę visų byloje esančių įrodymų ir nustatytų faktinių aplinkybių kontekste.
33. Pažymėtina, kad prašymo atnaujinti procesą nagrinėjimo tvarką reglamentuoja [CPK 370 straipsnis](#), kurio aiškinimo ir taikymo taisyklės yra nuosekliai suformuotos kasacinio teismo praktikoje, iš kurios matyti, kad toks prašymas turi būti nagrinėjamas triniu etapais. Pirmą, teismas, gavęs prašymą atnaujinti procesą, sprendžia prašymo priėmimo klausimą, t. y. patikrina, ar pareiškėjas laikėsi formalių reikalavimų – ar prašymo turinys atitinka [CPK 111, 113, 369 straipsnių](#) reikalavimus, ar sumokėtas žyminis mokestis, ar laikytasi teisingumo taisyklių, ar prašymą padavė veiksnus bei tinkamai įgaliotas asmuo ir pan. ([CPK 370 straipsnio](#) 1 dalis). Jei nenustato formalių prašymo trūkumų, teismas jį priima. Antrą, priėmus prašymą atnaujinti procesą, skiriamas teismo posėdis, apie kurį informuojamos bylos šalys ir kuriame sprendžiamas klausimas dėl proceso atnaujinimo byloje. Spręsdamas šį klausimą, teismas patikrina, ar prašymas atnaujinti procesą paduotas nepraleidus [CPK 368 straipsnyje](#) nustatyto termino ir ar egzistuoja [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalyje įtvirtinti proceso atnaujinimo pagrindai ([CPK 370 straipsnio](#) 2 dalis). Trečia, teismo posėdyje vyksta atnaujintos bylos nagrinėjimas iš esmės, kurio metu teismas bylą nagrinėja pakartotinai pagal bendrąsias [CPK](#) taisykles, tačiau neperžengdamas ribų, kurias apibrėžia proceso atnaujinimo pagrindai, t. y. pagal atnaujinimo pagrindus patikrinamas ankstesnio teismo sprendimo teisėtumas ir pagrįstumas ir sprendžiamas klausimas, ar pareiškėjo nurodytas proceso atnaujinimo pagrindas leidžia abejoti byloje priimtų ir įsiteisėjusių teismo procesinių sprendimų teisėtumu bei pagrįstumu ([CPK 370 straipsnio](#) 4 dalis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. lapkričio 19 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-308-823/2020](#), 23 punktas).
34. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad antrajame prašymo atnaujinti procesą nagrinėjimo etape (spręsdamas, ar yra pagrindas atnaujinti procesą byloje) teismas patikrina prašyme nurodytų aplinkybių ir pridėtų įrodymų duomenis, ar jie pagrindžia bent vieną iš išvardytų [CPK 366 straipsnyje](#) proceso atnaujinimo pagrindų, t. y. ar pareiškėjo nurodytas proceso atnaujinimo pagrindas iš tiesų egzistuoja, ar pareiškėjo nurodytos aplinkybės atitinka įstatyme nustatytas aplinkybes, kurios yra pagrindas atnaujinti civilinę bylą, ir ar atnaujinimo pagrindą numatoma įrodinėti pagal įstatymo reikalavimus. Šiame prašymo dėl proceso atnaujinimo nagrinėjimo etape tiriami ir vertinami proceso atnaujinimo pagrindą patvirtinantys įrodymai. Šiame etape nenagrinėjama naujų įrodymų ar aplinkybių reikšmė visų byloje esančių įrodymų kontekste, nes tai jau reikštų kitame etape – [CPK 370 straipsnio](#) 4 dalyje – nustatyta tvarka atliekamą pakartotinį bylos nagrinėjimą, kuris galimas tik po nutarties atnaujinti procesą priėmimo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. vasario 3 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-10-378/2021](#), 46 punktas). Antrajame etape nagrinėdamas klausimą dėl proceso atnaujinimo, teismas sprendžia, ar yra [CPK 366 straipsnyje](#) nustatytų proceso atnaujinimo pagrindų, tačiau galutinai dėl ginčo esmės nepasisako, todėl teismo nutarties, kuria atnaujinamas bylos nagrinėjimas, paskirtis yra procesinė (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. liepos 27 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-347/2010](#)).
35. Kita vertus, tai nereiškia, kad pagal [CPK 370 straipsnio](#) 3 dalį nagrinėdamas proceso atnaujinimo klausimą teismas negali apskritai vertinti proceso atnaujinimo pagrindą sudarančių pareiškėjo nurodomų aplinkybių ir pateiktų įrodymų ryšio su užbaigtoje civilinėje byloje nustatytais faktais ir juos patvirtinančiais įrodymais. Antrajame prašymo atnaujinti procesą nagrinėjimo etape teismas patikrina pareiškime nurodytas aplinkybes atsižvelgdamas į pareiškėjo nurodytą proceso atnaujinimo pagrindą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. spalio 4 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-370/2011](#)). Jeigu bylos nagrinėjimą siekiama atnaujinti dėl naujai paaikšėjusių esminių bylos aplinkybių, tai teismas pareiškėjo nurodytas naujai paaikšėjusias aplinkybes ir (ar) įrodymus preliminarai vertina su užbaigtoje byloje ištirtomis aplinkybėmis ir joje esančiais įrodymais, siekdamas nustatyti naujai paaikšėjusių aplinkybių, kaip proceso atnaujinimo pagrindo, atitiktį įstatyme įtvirtintam esmingumo požymiui. Tokio vertinimo tikslas – teismo įsitikinimas, ar egzistuoja reali tikimybė, kad naujai paaikšėjusi aplinkybė, pakartotinai išnagrinėjus atnaujintą bylą, galėtų turėti teisinę reikšmę bylos išnagrinėjimo rezultatui. Procesą šiuo pagrindu turėtų būti atsisakoma atnaujinti, jei aplinkybė, kurią pareiškėjas nurodo kaip esminę, pagal savo pobūdį akivaizdžiai negali turėti įtakos byloje priimtų teismų procesinių sprendimų teisėtumui ir pagrįstumui. Tuo tarpu nustatęs, kad terminas nepraleistas ir kad pareiškėjo nurodyta aplinkybė atitinka esmingumo kriterijų, teismas priima nutartį atnaujinti procesą ([CPK 370 straipsnio](#) 3 dalis).
36. Kasacinio teismo praktikoje pažymėta, kad teismui yra svarbu, atsižvelgiant į proceso atnaujinimo paskirtį, tiksliai ir neabejotinai nustatyti pagrindų atnaujinti procesą buvimą, nagrinėti prašymus atnaujinti procesą taip, kad tai nepavirstų pakartotiniu bylos nagrinėjimu (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. balandžio 29 d. nutarties civilinėje byloje [Nr. 3K-3-162-219/2016](#) 18, 19 punktus ir juose nurodytą kasacinio teismo praktiką; 2016 m. spalio 28 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-437-686/2016 43 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką). Tačiau ši teismo pareiga negali būti aiškinama tokiu būdu, kad iš pareiškėjo jau antrajame proceso atnaujinimo etape būtų

reikalaujama neginčytinai įrodyti, kad byloje, kurią prašomą atnaujinti, teismų priimti procesiniai sprendimai yra neteisėti ir nepagrįsti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. liepos 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-347/2010).

37. Teisėjų kolegija atmeta kasacinio skundo argumentus dėl kasacinio teismo praktikos nevienodumo, sprendžiant dėl įrodinėjimo dalyko antrame prašymo atnaujinti procesą nagrinėjimo etape, kadangi pareiškėjo kasaciniame skunde nurodyti kasacinio teismo praktikoje suformuoti [CPK 370](#) straipsnyje įtvirtinti teisės normų išaiškinimai buvo pateikti konkrečiose bylose pagal tose bylose nustatytas aplinkybes ir atsižvelgiant į jose įrodinėjamą procesą atnaujinimo pagrindą. Prašyme atnaujinti procesą [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkte įtvirtintu pagrindu nurodytos naujai paaiškusios aplinkybės esmingumo vertinimas priklauso nuo konkrečios bylos faktinių aplinkybių ir joje priimtų teismų procesinių sprendimų turinio.
38. Nagrinėjamu atveju pareiškėjo prašymas dėl proceso atnaujinimo buvo grindžiamas naujai paaiškusia aplinkybe, jog Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija 2020 m. spalio 14 d. sprendimu administracinėje byloje [Nr. eA-3419-602/2020](#) panaikino kaip neteisėtą VTEK sprendimą, kuris, pasak pareiškėjo, buvo pagrindas tiek Komisijai teikiant išvadą, tiek Lietuvos Respublikos kultūros ministrai priimant įsakymą Nr. P-92, kuriuo ieškovui skirta drausminė nuobauda – atleidimas iš darbo.
39. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2021 m. balandžio 14 d. nutartimi netenkino pareiškėjo prašymo dėl proceso atnaujinimo civilinėje byloje [Nr. e2-27398-996/2017](#), konstatavęs, kad pareiškėjo nurodoma naujai paaiškusia aplinkybė nėra esminė. Vilniaus apygardos teismas 2021 m. birželio 23 d. nutartimi sutiko su šia pirmosios instancijos teismo išvada, konstatuodamas, kad pareiškėjo nurodoma naujai paaiškusia aplinkybės neleidžia protingai abejoti byloje priimtų teismo procesinių sprendimų teisėtumu ir pagrįstumu, kadangi, net ir nesant byloje VTEK sprendimo, byla dėl ginčo esmės išnagrinėję teismai nebūtų priėmę priešingų sprendimų, atsižvelgiant į tai, kad byloje buvo nustatytas ir kitas savarankiškas ieškovo šiuurkštus darbo drausmės pažeidimas (Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio pažeidimas, neturint leidimo dirbti kito darbo), o tai, kad, ieškovui dirbant papildomus darbus, egzistuoja realus interesų konfliktas ir toks darbas nėra suderinamas pagal Profesionaliojo scenos meno įstatymą, įrodo ne tik panaikintas VTEK sprendimas, bet ir kiti byloje esantys įrodymai, kuriais teismai ir vadovavosi nagrinėdami drausminės nuobaudos skyrimą pagrįstumą ir adekvatumą.
40. Pažymėtina, kad civilinėje byloje, kurioje procesą siekia atnaujinti pareiškėjas (ieškovas), buvo sprendžiama dėl ieškovui už darbo drausmės pažeidimus paskirtų drausminių nuobaudų – Įsakymu P-55 paskirtos pastabos ir Įsakymu P-92 paskirto atleidimo iš darbo – panaikinimo. Vilniaus miesto apylinkės teismas, išnagrinėjęs civilinę bylą [Nr. e2-27398-996/2017](#) iš esmės, 2017 m. rugsėjo 19 d. sprendimu ieškinį atmetė. Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi civilinę bylą apeliacine tvarka, 2018 m. kovo 20 d. nutartimi pakeitė pirmosios instancijos teismo sprendimą – panaikino sprendimo dalį, kuria atnestas ieškinio reikalavimas dėl Įsakymu P-55 paskirtos drausminės nuobaudos panaikinimo, ir dėl šio ieškinio reikalavimo priėmė naują sprendimą – panaikino Įsakymu P-55 paskirtą drausminę nuobaudą – pastabą; kitą teismo sprendimo dalį paliko nepakeistą.
41. Byloje nustatyta, kad Įsakymu P-92 kultūros ministras nusprendė paskirti ieškovui [DK 237 straipsnio](#) 1 dalies 3 punkte nurodytą drausminę nuobaudą – atleidimą iš darbo, šio drausminės nuobaudos skyrimo teisiniu pagrindu nurodydamas tiek darbo drausmės pažeidimą, kai per paskutinius dvyliką mėnesių darbuotojui buvo taikyta drausminė nuobauda ([DK 136 straipsnio](#) 3 dalies 1 punktas), tiek šiuurkštų darbo pareigų pažeidimą ([DK 136 straipsnio](#) 3 dalies 2 punktas). Atsižvelgiant į tai, kad Įsakymu P-55 paskirta drausminė nuobauda (pastaba) buvo panaikinta įsiteisėjusia Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2018 m. kovo 20 d. nutartimi ir pareiškėjas nesiekia atnaujinti proceso dėl šios civilinės bylos dalies, nagrinėjamu atveju sprendžiant, kokią reikšmę civilinės bylos išnagrinėjimo rezultatui būtų turėjusi aplinkybė, jog VTEK sprendimas yra neteisėtas, teisinę reikšmę turi tik [DK 136 straipsnio](#) 3 dalies 2 punkte įtvirtintas drausminės nuobaudos (atleidimo iš darbo) skyrimo teisinis pagrindas, kuriuo remiantis darbdavys turi teisę nutraukti darbo sutartį apie tai iš anksto neįspėjęs darbuotojo, kai darbuotojas vieną kartą šiuurkščiai pažeidžia darbo pareigas.
42. Tiek iš civilinę bylą dėl ginčo esmės išnagrinėjusių teismų procesinių sprendimų, tiek ir iš paties kultūros ministro Įsakymo P-92 turinio matyti, kad sprendimas paskirti drausminę nuobaudą – atleidimą iš darbo – buvo priimtas remiantis kultūros ministro 2017 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. IV-517 sudarytos Komisijos galimam darbo drausmės pažeidimui nagrinėti 2017 m. birželio 12 d. išvada Nr. G2-4415 (Komisijos išvada), kurioje tiek faktiniu, tiek teisiniu aspektais motyvuotai atskleista, kokius konkrečius darbo drausmės pažeidimus padarė ieškovas, kaip LNOBT vadovas, ir pateiktas jų teisinis kvalifikavimas, taip pat ir dėl jų atitikties [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 3 ir 4 punktuose įtvirtintiems šiuurkštiems darbo pareigų pažeidimams.
43. Iš Komisijos išvados matyti, kad ji, visų pirma, atliko tyrimą ir pateikė ieškovo veiklos, dirbant VŠĮ „Vilniaus festivaliai“ ir vykdant individualią veiklą, neturint tam kultūros ministro leidimo, įvertinimą Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnyje įtvirtintų reikalavimų pažeidimo aspektų; antra, Komisija pateikė VTEK sprendime konstatuotų ir įrodytų ieškovo padarytų Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pažeidimų įvertinimą jų teisinio kvalifikavimo kaip darbo drausmės pažeidimų ([DK 234 straipsnis](#)) ir (ar) šiuurkščių darbo pareigų pažeidimų ([DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai) aspektu. Atsižvelgdama į tai, teisėjų kolegija pripažįsta pagrįstais ieškovo kasacinio skundo argumentus, jog Komisija savarankiškai netyrė ieškovo veiklos atitikties Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatyme įtvirtintiems reikalavimams, tačiau vadovavosi VTEK atlikto tyrimo metu nustatytais ieškovo neteisėtais veiksmais, pažeidžiančiais minėto įstatymo reikalavimus. Iš Komisijos išvados matyti, kad [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 3 ir 4 punktuose įtvirtinti šiuurkštūs darbo pareigų pažeidimai, sudarę pagrindą Komisijai teikti siūlymą dėl ieškovo atleidimo iš darbo, kaip drausminės nuobaudos, taikymo [DK 136 straipsnio](#) 3 dalies 2 punkte įtvirtintu pagrindu, buvo konstatuoti Komisijai atlikus VTEK sprendime nustatytų ieškovo atliktų Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pažeidimų teisinį vertinimą.
44. Pažymėtina, kad, sprendžiant ginčą teisme dėl darbo sutarties nutraukimo, kai ji nutraukta dėl darbuotojo padaryto šiuurkštaus darbo pareigų pažeidimo, turi būti patikrinta, ar darbo pareigos pažeistos, ar pažeidimas šiuurkštus ir ar darbo sutarties nutraukimas yra proporcinga priemonė. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad tais atvejais, kai už šiuurkštų darbo pareigų pažeidimų atleistas iš darbo darbuotojas ginčija darbo sutarties nutraukimo teisėtumą teismine tvarka, darbdavys (atsakovas) turi įrodyti ne tik nusizengimo padarymo faktą, bet ir tai, kad nusizengimas kvalifikuotinas kaip šiuurkštus. Teismas vertina, kvalifikuoja ir sprendžia, ar darbuotojo neteisėti veiksmai atitinka [DK 235 straipsnio](#) nustatytą šiuurkštaus darbo pažeidimo sąvoką ir ar sudaro pagrindą nutraukti darbo sutartį pagal [DK 136 straipsnio](#) 3 dalies 2 punktą, nepriklausomai nuo to, pagal kuri [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies punktą kaip šiuurkštų darbo pareigų pažeidimą juos kvalifikavo darbdavys. Sprendžiant klausimą, ar konkretus darbo pareigų pažeidimas priskirtinas prie šiuurkščių, būtina analizuoti jo objektyvius ir subjektyvius požymius – darbuotojo neteisėto elgesio pobūdį, dėl šio pažeidimo atsiradusius neigiamus padarinius, darbuotojo kaltės laisvą ir formą, darbuotojo veiksmų motyvus bei tikslus, kitu asmenu veiksmu itaka šiam pažeidimui bei kitas svarbias aplinkybes (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. gruodžio 14 d. nutartį civilinėje byloje 3K-3-562/2012; 2013 m. sausio 3 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-107/2013](#); 2018 m. vasario 23 d. nutarties civilinėje byloje [Nr. 3K-3-55-248/2018](#) 29 punktą).
45. Civilinę bylą [Nr. e2-27398-996/2017](#) išnagrinėjęs Vilniaus miesto apylinkės teismas, spręsdamas dėl Įsakymu P-92 paskirtos drausminės nuobaudos (atleidimo iš darbo) teisėtumo, 2017 m. rugsėjo 19 d. priimtu sprendimu pripažino, kad Komisijos išvadoje nurodyti darbo drausmės pažeidimai, kurie atitinka [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 ir 11 punktuose pateiktas šiuurkščių darbo pareigų pažeidimų apibrėžtis, ginčo atveju sudarė ieškovo atleidimo iš darbo, kaip drausminės nuobaudos, paskyrimo teisinį pagrindą ([DK 237 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas, [136 straipsnio](#) 3 dalies 2 punktas). Visų pirma, teismas pripažino, kad ieškovas įvykdė šiuurkštų darbo drausmės pažeidimą dėl to, kad, būdamas LNOBT vadovas ir žinodamas apie Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnyje įtvirtintą reikalavimą nuo 2017 m. sausio 1 d. turėti leidimą dirbti VŠĮ „Vilniaus festivaliai“, taip pat vykdyti individualią veiklą, šio įstatymo reikalavimo nepaisė, nepagrįstai ignoravo darbdavio įpareigojimą pateikti papildomą informaciją, reikalingą sprendimui dėl leidimo dirbti kitą darbą priimti, tęsė darbą VŠĮ „Vilniaus festivaliai“ ir vykdė individualią veiklą, gaudamas iš jų pajamų, neturėdamas tam kultūros ministro leidimo, tokiu būdu atlikdamas

savavaliavimo apibrėžį atitinkančius veiksmus ([DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 4 ir 11 punktai). Antra, teismas pripažino, kad VTEK sprendime konstatuoti konkretūs ieškovo neteisėti veiksmai, pažeidžiant Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatyme įtvirtintus reikalavimus, sudarė pagrindą juos kvalifikuoti kaip šurkščius darbo pareigų pažeidimus, pripažįstant, kad ieškovas, dirbdamas papildomą darbą VŠĮ „Vilniaus festivaliai“ ir vykdydamas individualią veiklą bei teikdamas atlygintinas paslaugas koncertų organizavimu bei tarpininkavimu užsiimančioms sūnaus vadovaujamos bendrovės, pasinaudojo savo, kaip LNOBT generalinio direktoriaus, statusu ir tarnybine padėtimi esmenei turtinei ir neturtinei naudai gauti, dėl to sukėlė viešųjų ir privačių interesų konfliktą, diskreditavo LNOBT autoritetą bei toliau veikė esant tiesioginei ir nuolatinei interesų konflikto grėsmei, nesilaikantis priemonių šiai grėsmei pašalinti ([DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 3 ir 4 punktai). Civilinę bylą apeliacine tvarka išnaginėjus Vilniaus apygardos teismas 2018 m. kovo 20 d. nutartimi pripažino pagrįstomis pirmosios instancijos teismo išvadas dėl darbo pareigų pažeidimo, juo teisinio kvalifikavimo kaip šurkščių darbo pareigų pažeidimų, konstatuodamas, kad darbo sutarties nutraukimas nagrinėjamu atveju buvo proporcinga drausminė nuobauda.

46. Byloje nustatyta, kad, įsiteisėjus Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017 m. rugsėjo 19 d. sprendimui, kuriuo atmetas ieškinio reikalavimas dėl Įsakymo P-92 panaikinimo, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2020 m. spalio 14 d. sprendimu, priimtu administracinėje byloje [Nr. eA-3419-602/2020](#), panaikino VTEK 2017 m. gegužės 24 d. sprendimą Nr. KS-52 (VTEK sprendimą), remdamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 91 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintu skundžiamo teisės akto panaikinimo pagrindu, kai skundžiamas teisės aktas yra neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas minėtame sprendime konstatavo, kad priimant VTEK sprendimą buvo padaryti procedūriniai pažeidimai, lėmę teisės į gynybą principo ir gero administravimo principo pažeidimus, kadangi pareiškėjas nebuvo tinkamai informuotas apie VTEK atliekamą tyrimą, VTEK tyrimas dėl pareiškėjo buvo vykdomas aiškiai neapibrėžiant tyrimo ribų, o tyrimą atlikusi VTEK neatitiko nepriklausomumo ir nešališkumo reikalavimų. Vadovaujantis Administracinių bylų teisenos įstatymo 94 straipsniu, skundžiamo teisės akto (veiksmo) panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriamą buvusi iki ginčijamo teisės akto (veiksmo) priėmimo padėtis, t. y. atkuriamos pažeistos pareiškėjo teisės ar teisėti interesai.
47. Iš bylos duomenų matyti, kad pareiškėjas prašymą dėl proceso atnaujinimo [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkte įtvirtintu pagrindu grindžia naujai paaikšėjusia esmine bylos aplinkybe – VTEK sprendimo neteisėtumo faktu. Apie VTEK sprendimo neteisėtumo faktą pareiškėjui tapo žinoma iš Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. spalio 14 d. sprendimo, priimto administracinėje byloje [Nr. eA-3419-602/2020](#), kuriuo buvo panaikintas minėtas VTEK sprendimas. Kadangi VTEK sprendimo panaikinimas administracinio teismo sprendimu nesukūrė VTEK sprendimo neteisėtumo fakto, o tik teisiškai patvirtino tokį faktą, teisėjų kolegija padaro išvadą, kad VTEK sprendimo neteisėtumo faktas atitinka požymius, kurie keliami naujai paaikšėjusiai aplinkybei, sudarantys proceso atnaujinimo pagrindą, t. y. šis faktas egzistavo nagrinėjant bylą iš esmės ir priimant sprendimą; apie jį nebuvo ir negalėjo būti žinoma pareiškėjui nagrinėjant civilinę bylą iš esmės ir priimant sprendimą, nes VTEK sprendimas buvo panaikintas vėliau priimtu administracinio teismo sprendimu; apie VTEK sprendimo neteisėtumą pareiškėjas sužinojo jau po to, kai buvo išnagrinėta civilinė byla ir įsiteisėjo joje priimtas teismo sprendimas. Be to, iš Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. balandžio 14 d. nutarties matyti, jog teismas nustatė, kad prašymas paduotas nepraleidus [CPK 368 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkte nustatytų prašymo padavimo terminų.
48. Minėta, kad naujai paaikšėjusios aplinkybės gali būti pagrindas atnaujinti procesą tik tuo atveju, jei šios aplinkybės yra esminės, t. y. turinčios neabejotiną reikšmę nagrinėjamos bylos rezultatui. Kai bylos nagrinėjimą siekiama atnaujinti dėl naujai paaikšėjusių aplinkybių, tai teismas naujai nurodytas aplinkybes ir kaip naujus pateiktus įrodymus užbaigtoje civilinėje byloje preliminarai vertina su byloje ištirtomis aplinkybėmis ir joje jau esančiais įrodymais, siekdamas nustatyti prašyme nurodomo proceso atnaujinimo pagrindo tikrumą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. spalio 30 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-468/2014](#)).
49. Teisėjų kolegija, apibendrinama tai, kas išdėstyta šios nutarties 43 ir 45 punktuose, padaro išvadą, kad VTEK sprendime nustatyti ieškovo padaryti Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pažeidimai, atskirai identifikuojant tų pažeidimų faktines sudėtis, buvo Komisijos sprendimu ir Vilniaus miesto apylinkės teismo 2017 m. rugsėjo 19 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. e2-27398-996/2017 pripažinti šurkščiais darbo pareigų pažeidimais, įtvirtintais [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 3 ir 4 punktuose. Todėl, vadovaujantis [DK 237 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktu ir 136 straipsnio 3 dalies 2 punktu, šie pažeidimai sudarė savarankišką drausminės nuobaudos – atleidimo iš darbo – skyrimo teisinį pagrindą. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad pareiškėjo prašyme atnaujinti procesą nurodytos aplinkybės, susijusios su VTEK sprendimo neteisėtumu ir jo negaliojimu, nebuvo nagrinėjamos civilinėje byloje [Nr. e2-27398-996/2017](#) ir teismas nebuvo patekęs šių aplinkybių teisinio įvertinimo.
50. Teisėjų kolegijos vertinimu, apeliacinės instancijos teismo nutartyje, sprendžiant proceso atnaujinimo klausimą, padaryta išvada, kad nagrinėjant civilinę bylą dėl ginčo esmės įrodytas kitas pareiškėjo šurkščius darbo drausmės pažeidimas (Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio pažeidimas, neturint leidimo dirbti kitą darbą), sudaręs savarankišką drausminės nuobaudos – atleidimo iš darbo – skyrimo teisinį pagrindą, nepaneigia egzistuojančios tikimybės, jog, atnaujintos bylos pakartotinio nagrinėjimo metu įvertinus VTEK sprendimo neteisėtumą ir jo panaikinimo faktą, ši naujai paaikšėjusi aplinkybė galėtų turėti teisinės reikšmės bylos baigčiai, sprendžiant dėl darbdavio pritaikytų darbo pareigų pažeidimų teisiniu padarinių teisėtumo. Todėl tik atnaujinus procesą [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkte įtvirtintu pagrindu ir teismui pakartotinai išnaginėjus bylą būtų galima atsakyti į pareiškėjo kasaciniam skunde nurodytus teisinę reikšmę bylos baigčiai turinčius klausimus: 1) kokią įtaką VTEK sprendimu konstatuotas ieškovo neteisėtas veikimas, esant tiesioginei ir nuolatinei interesų konflikto grėsmei, turėjo Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio pažeidimo kvalifikavimui kaip šurkščiaus darbo pareigų pažeidimo pagal [DK 235 straipsnio](#) 2 dalies 4 ir 11 punktus; 2) ar, išnykus vienam iš ieškovo atleidimo iš darbo pagrindų dėl šurkščiaus darbo pareigų pažeidimo (dėl to, kad panaikintas VTEK sprendimas, kuriuo nustatyti Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pažeidimai Komisijos išvadoje buvo kvalifikuoti kaip šurkščius darbo pareigų pažeidimai), ieškovui pagrįstai buvo skirta [DK 237 straipsnio](#) 1 dalies 3 punkte įtvirtinta drausminė nuobauda – atleidimas iš darbo; 3) ar, esant panaikintam VTEK sprendimui, drausminės nuobaudos (atleidimo iš darbo) taikymas, konstatavus Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio pažeidimą, atitiktų [DK 238 straipsnyje](#) įtvirtintus reikalavimus ir būtų proporcinga priemone padarytam darbo pareigų pažeidimui.
51. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, padaro išvadą, kad pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai, nagrinėdami prašymą atnaujinti procesą, pažeidė darbo sutarties nutraukimo, kaip drausminės nuobaudos, taikymą reglamentuojančias materialiosios teisės normas bei prašymo atnaujinti procesą nagrinėjimą reglamentuojančią proceso teisės normą ([CPK 370 straipsnio](#) 3 dalis), o tai lėmė netinkamą pareiškėjo nurodytos naujai paaikšėjusios aplinkybės esminės reikšmės bylos išnaginėjimo rezultatui, kaip būtinojo požymio, kai proceso atnaujinimo siekiama [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkte įtvirtintu pagrindu, nustatymą. Tai, ar Profesionaliojo scenos meno įstatymo 13 straipsnio pažeidimas, panaikinus kaip neteisėtą VTEK sprendimą, sudarė pagrindą taikyti ieškovui drausminę nuobaudą – atleidimą iš darbo, gali būti nustatyta tik trečiojo stadijoje pakartotinai išnaginėjus bylą. Atsižvelgdama į tai, teisėjų kolegija padaro išvadą, kad pareiškėjo prašyme atnaujinti procesą nurodyta naujai paaikšėjusi esminė aplinkybė, esant nustatytiems visiems būtiniesiems [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkte įtvirtintiems šio proceso atnaujinimo pagrindo požymiams, taip pat pareiškėjui nepraleidus [CPK 368 straipsnyje](#) įtvirtintų prašymo padavimo terminų, sudaro pagrindą kasaciniam teismui panaikinti apskųstus pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinius sprendimus ir atnaujinti procesą dėl civilinės bylos [Nr. e2-27398-996/2017](#) dalies, kuria buvo atmeti ieškovo reikalavimai, [CPK 366 straipsnio](#) 1 dalies 2 punkte įtvirtintu teisiniu pagrindu, siekiant įvertinti, ar VTEK sprendimo neteisėtumas ir jo panaikinimas įsiteisėjusiu Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. spalio 14 d. sprendimu, priimtu administracinėje byloje [Nr. eA-3419-602/2020](#), turi teisinės reikšmės, sprendžiant dėl Įsakymo P-92 ir ieškovui paskirtos drausminės nuobaudos – atleidimo iš darbo – teisėtumo. Tuo tikslu byla perduotina nagrinėti pirmosios instancijos teismui ([CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punktas, 359 straipsnio 1 dalies 4 punktas, 3 dalis, 360 straipsnis, 366 straipsnio 1 dalies 2 punktas).
52. Kiti kasacinio skundo argumentai, kaip neturintys įtakos skundžiamų nutarčių teisėtumui, nėra teisiškai reikšmingi, todėl teisėjų kolegija plačiau dėl jų nepasisako.

53. Grąžinus bylos dalį, kurioje nuspręsta atnaujinti procesą, pakartotinai nagrinėti pirmosios instancijos teismui, bylinėjimosi išlaidų atlyginimo klausimas paliktinas spręsti šiam teismui.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 362 straipsniu,

n u t a r i a :

panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 23 d. nutartį ir Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. balandžio 14 d. nutartį ir priimti naują sprendimą – tenkinti pareiškėjo G. K. prašymą ir atnaujinti procesą tos civilinės bylos [Nr. e2-27398-996/2017](#) dalies, kuria buvo atmesti ieškovo reikalavimai.

Grąžinti civilinės bylos [Nr. e2-27398-996/2017](#) dalį, kurioje procesas buvo atnaujintas, pakartotinai nagrinėti Vilniaus miesto apylinkės teismui.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai

Goda Ambrasaitė-Balynienė

Antanas Simniškis

Donatas Šernas